

Sygn. akt I ACa 737/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 grudnia 2012 r.

Sąd Apelacyjny w Gdańsku – Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Michał Kopeć
Sędziowie:	SA Monika Koba (spr.) SA Bogusława Sieruga
Protokolant:	stażysta Małgorzata Pawlak

po rozpoznaniu w dniu 20 grudnia 2012 r. w Gdańsku na rozprawie
sprawy z powództwa (...) Ltd. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w G.
przeciwko Towarzystwu (...) Spółce Akcyjnej w W.

o zapłatę

na skutek apelacji obu stron

od wyroku Sądu Okręgowego w Gdańsku

z dnia 13 czerwca 2012 r. sygn. akt IX GC 165/12

I/ zmienia zaskarżony wyrok w punktach I (pierwszym), III (trzecim) i IV (czwartym):

1. w punkcie I (pierwszym) w ten sposób, że powództwo oddala;
2. w punkcie III (trzecim) przez jego uchylenie;
3. w punkcie IV (czwartym) przez zasądzenie w miejsce kwoty 3.970 złotych kwotę 5.417 (pięć tysięcy czterysta siedemnaście) złotych;

II/ oddala apelację powoda;

III/ zasądza od powoda na rzecz pozwanego 12.600 (dwanaście tysięcy sześćset) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Na oryginale właściwe podpisy.

I ACa 737/12

UZASADNIENIE

Powód (...) Ltd. Sp. z o.o. w G. domagał się zasądzenia od pozwanego

Towarzystwa (...) S.A. w W. kwoty 88.614 euro z ustawowymi odsetkami od 5 stycznia 2011r na podstawie umowy ubezpieczenia z 24 sierpnia 2010r w związku z zajściem przewidzianego w umowie wypadku ubezpieczeniowego. Nakazem zapłaty z dnia 21 lutego 2012r wydanym w postępowaniu upominawczym w sprawie IX GNc 761/11 Sąd Okręgowy w Gdańsku uwzględnił żądanie pozwu w całości. Od powyższego nakazu sprzeciw wniósł pozwany wnosząc o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów postępowania.

Wyrokiem z dnia 13 czerwca 2012 r. Sąd Okręgowy w Gdańsku zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 90 000 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 5 stycznia 2011 r. do dnia zapłaty (pkt I), w pozostałym zakresie oddalił powództwo (pkt II) i orzekł o kosztach procesu (pkt III, IV i V).

Sąd Okręgowy ustalił, iż 24 sierpnia 2010 r. została zawarta pomiędzy stronami umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej w wariantach I i II rozszerzonym, obejmującym okres ubezpieczeniowy od dnia 29 sierpnia 2010 r. do dnia 28 sierpnia 2011 r. Przedmiotem umowy ubezpieczenia była odpowiedzialność cywilna deliktowa i kontraktowa powoda za szkody rzeczowe i osobowe wyrządzone osobom trzecim w związku z prowadzeniem działalności gospodarczej lub posiadaniem mienia, w zakresie ryzyk określonych w umowie ubezpieczenia, z zastrzeżeniem ograniczeń wynikających z treści umowy ubezpieczenia. Integralną część polisy stanowiły ogólne warunki ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej.

W okresie objętym ochroną ubezpieczeniową, powód wykonał na zlecenie "Stoczni (...)" Spółki Akcyjnej w G. przegląd, piaskowanie i wyważanie dynamiczne wirnika silnika na statku m/v V.. Powyższe prace powód ukończył w dniu 29 grudnia 2010 r. i zostały przyjęte przez zleceniodawcę bez zastrzeżeń. Po wykonaniu przez powoda ww. prac statek wypłynął z portu w G. w rejs do S. w Danii, a następnie do Z. w Belgii. Jednakże podczas rejsu załoga statku zauważyła nietypowy hałas dochodzący z turbosprężarki, dużą wibrację oraz spadek ciśnienia roboczego, oznaczające awarię. W związku z niemożliwością kontynuowania dalszej podróży, statek zakotwiczył na kotwiczowisku w W. koło Z.. Powód w celu usunięcia awarii turbosprężarki, zaangażował do prac naprawczych serwis należący do tej samej sieci T. Belgium.

Przyczyną awarii było pozostawienie przez pracowników powoda resztek pasa użytego do podnoszenia wirnika, co było spowodowane niedbalstwem pracowników powoda. Koszt naprawy uszkodzonej turbosprężarki wyniósł 135.499 euro, która to kwota uiszczona została przez powoda serwisowi dokonującemu naprawy turbosprężarki.

O zaistniałej szkodzie powód poinformował pozwanego dnia 5 stycznia 2011 r. Pozwany decyzją z dnia 25 maja 2011 r. odmówił wypłaty odszkodowania stwierdzając, że przedmiotowa szkoda w usłudze własnej, wyłączona jest z zakresu ubezpieczenia na mocy § 4 ust 1 pkt 19 i 20 ogólnych warunków ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej.

Powód pismem z dnia 17 czerwca 2011 r. wystosował do pozwanego wezwanie do zapłaty kwoty 135.499,00 euro. W odpowiedzi na powyższe pozwany w piśmie z dnia 28 lipca 2011 r. podtrzymał swoje uprzednie stanowisko wyrażone w decyzji z dnia 25 maja 2011 r., w dalszym ciągu nie widząc podstaw do wypłaty odszkodowania.

Powyższe ustalenia, które były między stronami bezsporne Sąd Okręgowy poczynił w oparciu o przedłożone przez powoda dokumenty, których prawdziwość i autentyczność nie była kwestionowana. Sporną w toku postępowania była jedynie kwestia zapłaty przez powoda na rzecz serwisu kwoty 135.499 euro tytułem kosztów naprawy turbosprężarki. Sąd Okręgowy uznał, iż koszt naprawy został wykazany dokumentami przedstawionymi przez powoda i nie był kwestionowany w toku postępowania likwidacyjnego, zatem aktualne stanowisko pozwanego w tym przedmiocie jest zgłaszane jedynie na potrzeby procesu.

Zasadniczy spór w sprawie sprowadzał się natomiast do rozstrzygnięcia, czy w świetle łączącej strony umowy z dnia 24 sierpnia 2010 r. pozwany ponosi odpowiedzialność za poniesioną przez powoda szkodę w wysokości 135.499,00 euro związaną z dokonaniem przez powoda naprawy uszkodzonej turbosprężarki. Przy czym fakt zawarcia umowy

ubezpieczenia o treści wskazanej w polisie i ogólnych warunkach ubezpieczenia nie był między stronami sporny, jednak strony różniły się jej wykładnią.

Powód swoje roszczenie wywodził z zawartej pomiędzy stronami umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej w wariancie I i II rozszerzonym z dnia 24 sierpnia 2010 r., a mianowicie klauzuli nr 4 i klauzuli nr 20 ogólnych warunków ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, stanowiących integralną część ww. umowy. Jak wynika z treści oferty ubezpieczenia, na podstawie której zawarto sporną umowę ubezpieczenia, zakres tego ubezpieczenia obejmował odpowiedzialność cywilną deliktową i kontraktową, a zatem przedmiotem ubezpieczenia była odpowiedzialność ubezpieczającego za szkody wyrządzone osobom trzecim wskutek niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania (art. 471 i n. kc), jak i szkody wyrządzone na skutek czynu niedozwolonego. Jest to więc ubezpieczenie jego odpowiedzialności za wyrządzenie szkody opartej na zasadzie winy, ryzyka, słuszności.

Sąd Okręgowy nie dopatrył się sprzeczności między treścią polisy, a ogólnymi warunkami umów, skoro zawężyły one jedynie odpowiedzialność ubezpieczyciela nie niwecząc istoty ubezpieczenia co w przypadku dobrowolnej umowy ubezpieczenia w ramach swobody umów jest dopuszczalne.

Odnosząc się do konkretnych zapisów umowy, wskazał Sąd, iż klauzula nr 4 ust. 1 ogólnych warunków ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej włączyła do zakresu ochrony ubezpieczeniowej odpowiedzialność powoda za szkody w rzeczach ruchomych stanowiących przedmiot obróbki, czyszczenia, naprawy, serwisu, pakowania lub innych czynności, wykonywanych w ramach usług prowadzonych przez powoda w trakcie ich wykonywania, inaczej niż stanowi § 4 ust. 2 pkt 4 ogólnych warunków ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej. Tym samym wobec rozszerzenia umowy ubezpieczenia o klauzulę 4, nie ma zastosowania wyłączenie z § 4 ust. 2 pkt 4 OWU, dotyczące właśnie szkód w rzeczach stanowiących przedmiot obróbki, czyszczenia, naprawy serwisu, pakowania, czynności, wykonywanych przez ubezpieczonego. Dodatkowo klauzula 20 rozszerza odpowiedzialność ubezpieczyciela na szkody, które wystąpiły po wykonaniu i przekazaniu przedmiotu usługi, przy czym w zakresie tym ubezpieczyciel nie odpowiada za szkody, za które jego odpowiedzialność jest wyłączona na mocy pozostałych postanowień OWU. Zauważył Sąd, iż zapis ust. 2 klauzuli 20 wskazuje wprawdzie, iż we wskazanym zakresie pozwany nie odpowiada za szkody wyłączone na mocy pozostałych postanowień OWU, jednak nielogicznym byłoby stosowanie klauzuli 20 w oderwaniu od klauzuli 4 (jak uczynił to pozwany), skoro ta ostatnia została włączona do umowy. W konsekwencji uznał Sąd, iż w sytuacji, gdy obowiązuje klauzula znosząca określone wyłączenia (w tym wypadku klauzula 4), to wyłączenia te nie mogą mieć w ogóle zastosowania. Zastosowanie obu klauzul jednocześnie prowadzi w ocenie Sądu do wniosku, iż pozwany odpowiada za szkody w rzeczach ruchomych stanowiących przedmiot obróbki, czyszczenia, naprawy, serwisu, pakowania lub innych czynności, wykonywanych w ramach usług prowadzonych przez powoda w trakcie ich wykonywania, a także za szkody, które wystąpiły po wykonaniu i przekazaniu przedmiotu usługi. Istotnym jest także, iż żadne z tych zapisów nie wskazują czy dotyczą one odpowiedzialności kontraktowej czy deliktowej.

Zdaniem Sądu Okręgowego szkoda nie wynikała bezpośrednio z nienależytego wykonania usługi. Uszkodzenie turbosprężarki było bowiem skutkiem ewidentnego zaniedbania pracowników powoda w postaci pozostawienia resztek pasa użytego do podnoszenia wirnika. Uszkodzenie turbosprężarki nastąpiło więc przy okazji wykonywanych przez powoda prac. Z tych względów Sąd Okręgowy zakwalifikował przedmiotową szkodę jako szkodę powstałą w wyniku czynu niedozwolonego. Z uwagi na to, że zawarta przez strony umowa ubezpieczenia z dnia 24 sierpnia 2010 r. swoim zakresem obejmowała odpowiedzialność kontraktową, jak i deliktową, również klauzule nr 4 i 20 ogólnych warunków ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej obejmują swym zakresem przedmiotową szkodę, jako szkodę powstałą z deliktu. W konsekwencji, nie mogą mieć zastosowania w niniejszej sprawie powoływane przez pozwanego wyłączenia § 4 ust. 1 pkt 20 i ust. 2 pkt 20, albowiem ich treść wskazuje na to, że dotyczą one odpowiedzialności kontraktowej. Tylko w ramach odpowiedzialności kontraktowej powstają szkody które są usuwane w ramach rękojmi lub gwarancji lub w ramach odpowiedzialności za nienależyte wykonanie zobowiązania, których dotyczą wyłączenia na które powołuje się pozwany. W konsekwencji uznając, iż odpowiedzialność powoda wobec kontrahenta była odpowiedzialnością deliktową Sąd Okręgowy uznał za bezzasadne powoływanie się pozwanego na wyłączenia dotyczące odpowiedzialności w płaszczyźnie kontraktowej.

Oceniając całokształt zgromadzonego w niniejszej sprawie materiału dowodowego Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, iż powód wykazał istnienie wszystkich przesłanek warunkujących odpowiedzialność deliktową. Zdarzeniem, które wywołało szkodę było pozostawienie przez pracowników powoda resztek pasa użytego do podnoszenia wirnika podczas wykonywania przez powoda na zlecenie Stoczni (...) Spółki Akcyjnej w G. przeglądu, piaskowania i wyważania dynamicznego wirnika silnika na statku m/v V.. Szkodą natomiast było uszkodzenie turbosprężarki i w następstwie tego uszkodzenia poniesiony przez powoda koszt związany z naprawą uszkodzonej turbosprężarki. Natomiast związek przyczynowy powstałą szkodą a zdarzeniem sprawczym wywołującym szkodę, tj. wykonywaniem przez powoda prac na statku V. był bezsporny.

Oceniając zasadność dochodzonego roszczenia co do wysokości Sąd Okręgowy uznał, iż zasługuje ono na uwzględnienie do kwoty 90.000 zł.

Jak wynika z twierdzeń pozwu, poniesiona przez powoda szkoda związana z naprawą uszkodzonej turbosprężarki wyniosła 135 499, 00 euro, jednakże powód dochodził kwoty 400 000, 00 zł z uwagi na określenie w polisie górnej granicy odpowiedzialności pozwanego. Istotnie, zgodnie z §11 ust. 2 Ogólnych Warunków Ubezpieczenia Odpowiedzialności Cywilnej pozwany wypłaci odszkodowanie w kwocie odpowiadającej rozmiarowi szkody, w zakresie określonym w dokumencie ubezpieczenia, nie więcej jednak niż suma gwarancyjna określona w dokumencie ubezpieczenia oraz do granic podlimitów tamże wskazanych. W polisie ubezpieczeniowej ustalona została suma gwarancyjna w wysokości 400 000,00 zł na jeden i wszystkie wypadki w okresie ubezpieczenia łącznie dla szkód osobowych i rzeczowych. W polisie strony ustaliły jednak, czego nie uwzględnił powód też obowiązkowy podlimit dla klauzuli nr 4 przy szkodzie powyżej 300 000,00 zł w wysokości 100 000, 00 zł na jeden i wszystkie wypadki w okresie ubezpieczenia. Ponadto strony ustaliły franszyzę redukcyjną w szkodzie rzeczowej wynoszącą 10%, nie mniej niż 500 zł. Mając te zapisy na uwadze Sąd uznał, iż z uwagi na poniesioną przez powoda szkodę przekraczającą 400 000, 00 zł, w świetle zawartej umowy ubezpieczeniowej pozwany ponosi odpowiedzialność ubezpieczeniową w wysokości 100 000,00 zł. Tę kwotę należało dodatkowo pomniejszyć o franszyzę redukcyjną w wysokości 10%, co odnośnie należnego powodowi odszkodowania w wysokości 100.000,00 zł. stanowi 10.000,00 zł.

W związku z powyższym Sąd Okręgowy uznał, że pozwany obowiązany jest do zapłaty na rzecz powoda kwoty 90 000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 5 stycznia 2010 r. do dnia zapłaty.

O kosztach postępowania Sąd I Instancji orzekł na mocy art. 98 kpc w zw. z art. 100 kpc dokonując, ich stosunkowego rozdzielenia.

Powyższy wyrok apelacją zaskarżyły obie strony procesu.

Powód zaskarżył wyrok w zakresie punktu drugiego, trzeciego i czwartego tj. w części oddalającej powództwo i rozstrzygającej o kosztach procesu.

Wyrokowi temu skarżący zarzucił:

1. naruszenie prawa materialnego:

- art. 824 (1) § 1 kc w związku z treścią polisy nr (...) klauzula 20, klauzula, 4 i klauzula dodatkowa polisy ogólnych warunków ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej poprzez błędną wykładnię i uznanie, że ubezpieczyciel ma prawo wypłaty odszkodowania wyłącznie w rozmiarze podlimitów,

- art. 358 kc poprzez zasądzenie części dochodzonej należności w złotych, a nie w euro, jak wnioskowano,

2. naruszenie prawa procesowego, które miało istotny wpływ na wydanie wyroku - art. 233 kpc, poprzez naruszenie zasady swobodnej oceny dowodów i uznanie, wbrew treści polisy, że odszkodowanie podlega limitowaniu.

Wskazując na powyższe zarzuty skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i zasądzenie na jego rzecz od pozwanego kwoty 60 647, 94 euro, co odpowiada kwocie 270 000, 00 zł wraz z należnymi odsetkami oraz zasądzenie

od pozwanego kosztów procesu, w tym także kosztów zastępstwa procesowego, ewentualnie o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi Okręgowemu w Gdańsku do ponownego rozpoznania.

Pozwany wniósł o oddalenie apelacji powoda i zasądzenie na swoją rzecz kosztów postępowania apelacyjnego.

Pozwany zaskarżył wyrok w zakresie punktu pierwszego oraz w zakresie punktu trzeciego tj w części uwzględniającej powództwo i rozstrzygającej o kosztach procesu.

Zaskarżonemu wyrokowi skarżący zarzucił:

- naruszenie art. 805 § 1 kc i art. 822 § 1 kc w zw. z § 4 ust. 1 pkt 19 i 20 ogólnych warunków ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej przyjętych uchwałą zarządu pozwanego z dnia 13 lipca 2007 r., zwanych dalej "OWU OC" poprzez ich niezastosowanie i wadliwe przyjęcie, iż odpowiedzialność pozwanego za przedmiotowe zdarzenie jest objęta łączącą strony umową ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, pomimo wyraźnego wyłączenia spod ochrony ubezpieczeniowej szkód powstałych w pracy, dziele lub usłudze wykonanej przez ubezpieczonego, także szkód objętych odpowiedzialnością powoda z tytułu gwarancji lub rękojmi;

- naruszenie przepisów art. 805 § 1 kc i art. 822 § 1 kc w zw. z § 15 klauzulą nr 4 OWU OC poprzez błędne zastosowanie i wadliwe uznanie, iż odpowiedzialność pozwanego za przedmiotowe zdarzenie jest objęta łączącą strony umową ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, pomimo włączenia klauzulą nr 4 w zakres ochrony ubezpieczeniowej jedynie odpowiedzialności za szkody w rzeczach ruchomych stanowiących przedmiot obróbki, czyszczenia, naprawy, serwisu, pakowania i innych czynności, które wystąpiły w trakcie ich wykonania, podczas gdy przedmiotowa szkoda miała miejsce po protokolarnym przekazaniu przez powoda serwisowanej turbosprężarki jej właścicielowi;

- naruszenie art. 805 § 1 kc i art. 822 § 1 kc w zw. z § 15 klauzulą nr 20 ust. 1 i 2 OWU OC poprzez błędne zastosowanie i wadliwe uznanie, iż odpowiedzialność pozwanego za przedmiotowe zdarzenie jest objęta łączącą strony umową ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej pomimo włączenia klauzulą nr 20, w zakres ochrony ubezpieczeniowej jedynie odpowiedzialności za szkody rzeczowe lub osobowe, które wystąpiły po wykonaniu i przekazaniu przedmiotu pracy lub usługi w użytkowanie odbiorcy, a nie włączenia odpowiedzialności za szkody związane z kosztami powstałymi w wyniku poszukiwania i usunięcia wad oraz za szkody objęte odpowiedzialnością powoda z tytułu gwarancji lub rękojmi,

- naruszenie art. 415 kc poprzez błędne zastosowanie i wadliwe uznanie, iż odpowiedzialność powoda względem jego kontrahenta Stoczni (...) S.A. z tytułu nienależycie wykonanej usługi serwisu turbosprężarki jest odpowiedzialnością deliktową, podczas gdy jest to odpowiedzialność kontraktowa, wynikająca w szczególności z § 4 ust. 13 umowy na usługi kooperacyjne nr (...) (...) z 8 grudnia 2010 r.

Wskazując na powyższe zarzuty skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w części, tj. w zakresie pkt I i orzeczenie co do istoty sprawy poprzez oddalenie powództwa w zaskarżonej części oraz odpowiednią zmianę rozstrzygnięcia o kosztach procesu w punkcie trzecim wyroku, a nadto o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania apelacyjnego według norm przepisanych; ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w w/ w części i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji z uwzględnieniem kosztów zastępstwa procesowego za instancję odwoławczą.

Powód wniósł o oddalenie apelacji pozwanego i zasądzenie na swoją rzecz kosztów postępowania apelacyjnego zgodnie z zestawieniem kosztów zastępstwa procesowego z 20 grudnia 2012r.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja pozwanego zasługuje na uwzględnienie, natomiast apelacja powoda jako bezzasadna podlega oddaleniu.

Sąd Apelacyjny podziela ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd Okręgowy i czyni je podstawą również własnego rozstrzygnięcia. Podstawa faktyczna rozstrzygnięcia była między stronami bezsporna, strony różniły się bowiem

jedynie w ocenie wykładni umowy łączącej strony i wniosków jakie z umowy tej należy wyprowadzić dla oceny zasadności roszczenia dochodzonego pozwem.

Sąd Apelacyjny nie podziela natomiast wykładni umowy łączącej strony dokonanej przez Sąd Okręgowy uznając, iż rację ma pozwany argumentując, iż prawidłowa wykładnia umowy prowadzi do wniosku, iż zdarzenie w związku z którym powód zgłosił roszczenia w rozpoznawanej sprawie nie jest objęte ochroną ubezpieczeniową.

Powód wadliwie wykonał usługę świadczoną w ramach usług wykonywanych przez ubezpieczonego polegającą na przeglądzie oraz innych czynnościach konserwacyjno- naprawczych turbosprężarki, na którą udzielił sześciomiesięcznej gwarancji zgodnie z umową na usługi kooperacyjne z dnia 8 grudnia 2010r (k.94-95). Po wykonaniu zlecenia turbosprężarka pracowała prawidłowo i przyjęta została przez zleceniodawcę bez zastrzeżeń . W trakcie rejsu statku objęta usługą powoda turbosprężarka uległa awarii w okresie gwarancyjnym. Awaria była spowodowana niedbalstwem pracowników powoda, którzy pozostawili między panelami filtra bawełniany pas transportowy. Awaria została usunięta przez T. Belgium na zlecenie powoda, a naprawa polegała na całkowitej wymianie wirnika turbosprężarki. Po czynnościach serwisowych turbosprężarka pracowała prawidłowo, a poza turbosprężarką nic innego nie uległo uszkodzeniu.

W świetle niespornych okoliczności faktycznych nie ulega żadnym wątpliwości, iż powód nienależycie wykonał umowę łączącą go z (...) Spółką Akcyjną w G. i w ramach gwarancji usunął awarię turbosprężarki. Nie sposób podzielić stanowiska Sądu Okręgowego jakoby odpowiedzialność powoda wobec kontrahenta była odpowiedzialnością deliktową wynikającą z czynu niedozwolonego dokonanego przez pracowników powoda przy okazji wykonania kontraktu. Poza sporem pozostawało, iż pracownicy powoda na skutek niedbalstwa pozostawili w turbosprężarce pas użyty do podnoszenia wirnika co było przyczyną awarii, a w konsekwencji nienależytego wykonania umowy. Sytuacja ta jest klasycznym przykładem odpowiedzialności kontraktowej wynikającej z nienależytego wykonania zobowiązania, a przeciwne stanowisko Sądu Okręgowego nie znajduje podstaw prawnych i nie zostało bliżej umotywowane.

Rację ma zatem pozwany, iż Sąd Okręgowy w oderwaniu od stanu faktycznego sprawy, faktu, iż powód ponosił odpowiedzialność wobec kontrahenta Stoczni (...) SA w G. z tytułu nienależycie wykonanej usługi serwisu turbosprężarki (w szczególności na podstawie §4 ust 13 umowy na usługi kooperacyjne) z naruszeniem art. 415 kc przyjął, iż powód ponosił odpowiedzialność deliktową wobec kontrahenta, co przełożyło się na wadliwą wykładnię umowy łączącej strony.

W świetle umowy łączącej strony była to zatem szkoda w usłudze świadczonej przez powoda usuwanej w ramach gwarancji, a zatem objęta wyłączeniem z §4 pkt 19 i 20 owu. Stosownie do tych postanowień umowy stron zakres ubezpieczenia nie obejmuje i pozwany nie ponosi odpowiedzialności w razie szkody w rzeczy wprowadzonej do obrotu lub pracy, dziele lub usłudze wykonanej przez ubezpieczonego, w tym przez osoby działające w jego imieniu i na jego rachunek , nie obejmuje również roszczeń związanych z kosztami powstałymi w wyniku poszukiwania i usunięcia wad oraz szkód określonych powyżej, jak również roszczeń związanych ze spadkiem obrotu i stratami wynikającymi z w/w wad i szkód, pozwany nie ponosi również odpowiedzialności za szkody do których pokrycia zobowiązany jest ktokolwiek na podstawie rękojmi lub gwarancji.

Ogólne warunki umów stanowiące integralną część umowy łączącej strony zostały przy tym tak skonstruowane, iż w §4 ust.1 określone zostały wyłączenia odpowiedzialności za szkody nie podlegające wyłączeniu w oparciu o klauzule przewidziane w §15 owu, a w §4 ust 2 owu dodatkowe wyłączenia odpowiedzialności o ile zakres ochrony ubezpieczeniowej nie został rozszerzony przez włączenie do umowy ubezpieczenia dodatkowych klauzul wskazanych w §15 ogólnych warunków umów (tylko w zakresie wskazanym wyraźnie w treści wyłączonej klauzuli) bądź nie został odmiennie sprecyzowany w ustalonych indywidualnie postanowieniach umowy ubezpieczenia. Zawarcie umowy w wariantcie rozszerzonym mogło zatem eliminować w świetle konstrukcji ogólnych warunków umów wyłączenia wymienione w §4 ust 2 owu, a nie wyłączenia wymienione w §4 ust 1 owu, czyli również wyłączenia przewidziane w §4 ust 1 pkt 19 i 20 owu kluczowe dla braku objęcia ochroną ubezpieczeniową zdarzenia, które powód zgłosił ubezpieczycielowi celem likwidacji szkody. Wniosek taki wynika również z §15 owu zawierającego klauzule dodatkowe,

który stanowi, iż szkody wymienione w §4 ust 2 (a nie §4 ust 1) mogą zostać objęte ubezpieczeniem poprzez włączenie do treści konkretnej umowy ubezpieczenia dodatkowych klauzul, jednakże ochrona ubezpieczeniowa świadczona będzie tylko w takim zakresie, w jakim stanowi to treść włączonej do umowy klauzuli. Reasumując z §4 ust 1, §4 ust2, §15 owu wprost wynika, iż rozszerzenie odpowiedzialności ubezpieczyciela nie dotyczy sytuacji wymienionych w §4 ust 1, a rozszerzenie odpowiedzialności może doprowadzić jedynie do eliminacji wyłączeń z § 4 ust 2, w sposób odpowiadający treści włączonej do umowy klauzuli.

Powód zawarł umowę rozszerzoną o klauzule 1,4 i 20. Poprzez klauzulę numer 1 wyłączył ograniczenie odpowiedzialności ubezpieczyciela z §4 ust 2 pkt 1 za szkody powstałe poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (za wyjątkiem USA, Kanady i ich posiadłości oraz Australii i Meksyku). Poprzez klauzulę numer 4 wyłączył ograniczenie odpowiedzialności ubezpieczyciela wymienione w §4 ust 2 pkt 4 owu w rzeczach stanowiących przedmiot obróbki, czyszczenia, naprawy, serwisu, pakowania lub innych czynności wykonywanych w ramach usług wykonywanych przez ubezpieczonego. W konsekwencji zgodnie z ust.1 klauzuli 4 do ochrony ubezpieczeniowej włączono odpowiedzialność ubezpieczonego za szkody w rzeczach ruchomych stanowiących przedmiot obróbki, czyszczenia, naprawy, serwisu, pakowania lub innych czynności wykonywanych w ramach usług prowadzonych przez ubezpieczonego, ale tylko takie, które wystąpiły w trakcie ich wykonywania. Klauzula nr 4 wbrew stanowisku powoda i Sądu I Instancji nie rozszerza zatem odpowiedzialności ubezpieczyciela na zdarzenie objęte sporem, skoro dotyczy wyłącznie szkód w ramach usług prowadzonych przez ubezpieczonego, które wystąpiły w trakcie ich wykonywania. Tymczasem poza sporem pozostaje, iż w stanie faktycznym sprawa szkoda nie powstała w trakcie wykonania usługi, a dopiero po jej wykonaniu w okresie objętym gwarancją, co wyklucza objęcie zdarzenia objętego sporem ochroną ubezpieczeniową w oparciu o tą klauzulę. Nie tylko jednoznaczna treść klauzuli numer 4, ale również jej odniesienie do wyłączenia przewidzianego w §4 ust 2 pkt 4 owu wskazuje, iż rozszerzenie odpowiedzialności za pomocą tej klauzuli nie dotyczy wyłączeń z §4 ust.1 umowy (w tym § 4 ust 1 pkt 19 i 20), czyli nawet w przypadku gdyby do szkody doszło w czasie wykonania usługi nie byłaby ona objęta ochroną ubezpieczeniową w przypadku zaistnienia okoliczności o których mowa w § 4 ust 1 pkt 19 i 20.

Rozszerzenie odpowiedzialności pozwanego za zdarzenie objęte sporem nie mogło też nastąpić w oparciu o klauzulę 20, skoro przeczy temu jednoznaczna treść tej klauzuli. Klauzula ta wyłącza ograniczenie odpowiedzialności ubezpieczyciela z §4 ust 2 owu czyli za szkody, które wystąpiły po wykonaniu i przekazaniu przedmiotu pracy lub usługi w użytkowanie odbiorcy wynikłe z ich wadliwego wykonania. Na podstawie wzmiankowanej klauzuli włączono do zakresu ochrony ubezpieczeniowej odpowiedzialność ubezpieczonego za szkody osobowe lub rzeczowe, które wystąpiły po wykonaniu i przekazaniu przedmiotu pracy lub usługi w użytkowanie odbiorcy, wynikłe z ich wadliwego wykonania przez ubezpieczonego. W ust.2 klauzuli 20 wyraźnie jednak wskazano, iż A. nie odpowiada w zakresie wskazanym w klauzuli 20 za szkody, za które jego odpowiedzialność jest wyłączona na mocy pozostałych postanowień ogólnych warunków umów. Zgodnie zatem z ust. 2 klauzuli 20 w zw z § 4 ust 1 pkt 19 i 20 ochrona ubezpieczeniowa nie dotyczyła szkody w samej rzeczy objętej usługą własną ubezpieczonego pokrywanych w ramach rękojmi czy gwarancji, czy szkody związanej z kosztami powstałymi w wyniku poszukiwania i usunięcia wad, a z taką właśnie sytuacją mamy do czynienia w rozpoznawanej sprawie. Inaczej rzecz ujmując w oparciu o klauzulę 4 i 20 pozwany odpowiadał za szkody rzeczowe i osobowe, które wystąpiły zarówno w czasie jak i po wykonaniu przedmiotu pracy lub usługi na skutek wadliwego wykonania, ale tylko takie, które nie były szkodami objętymi regulacją §4 ust.1 pkt 19 i 20, czyli takimi które są usuwane w ramach odpowiedzialności kontraktowej i ograniczają się do samej rzeczy czy usługi. Jak trafnie podnosił pozwany w przypadku gdyby szkoda w wadliwie wykonanej usłudze wykroczyłaby poza usuwanie wad w normalnej praktyce kontraktowej, a wywołałaby dalsze szkody osobowe i rzeczowe pozwany ponosiłby odpowiedzialność. Sytuacja taka nie miała jednak miejsca w rozpoznawanej sprawie.

Sąd Okręgowy zajmując odmienne stanowisko przyjął, iż klauzula 4 i 20 odczytywane łącznie prowadzą do wniosku, iż pozwany odpowiada za szkody w rzeczach ruchomych stanowiących przedmiot obróbki , czyszczenia naprawy, serwisu, pakowania lub innych czynności wykonywanych w ramach usług wykonywanych przez powoda w trakcie ich wykonywania, a także za szkody, które wystąpiły po wykonaniu i przekazaniu przedmiotu usługi. Interpretacja taka nie ma jednak podstaw w rzeczywistej treści przytaczanych przez Sąd Okręgowy postanowień umowy stron, skoro klauzula nr.4 dotyczy wyłącznie szkód powstałych w trakcie wykonywania usługi, a klauzula nr.20, wbrew

stanowisku Sądu Okręgowego nie odnosi się do szkody w rzeczy czy usłudze, lecz do szkód osobowych i rzeczowych nie podlegających wyłączeniu na podstawie ust.2 klauzuli 20 w zw z §4 ust.1 pkt 19 i 20 owu.

Sąd Okręgowy jak się wydaje uznał, iż §4 ust.1 pkt 19 i 20 nie znajduje zastosowania, gdyż powód nie ponosił wobec kontrahenta odpowiedzialności kontraktowej tylko deliktową, co miałoby wykluczać usunięcie szkody w ramach rękojmi ,gwarancji , czy usuwania wad w ramach reżimu odpowiedzialności kontraktowej, do czego jak wyżej wskazano nie ma podstaw, szkoda była bowiem usuwana w ramach gwarancji w związku z nienależytym wykonaniem zobowiązania przez powoda.

Zgodnie z polisą jej integralną treść stanowią ogólne warunki ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zatwierdzone uchwałą Zarządu (...) SA nr (...) z dnia 13 lipca 2007r, do których odniesiono się zarówno w polisie jak i w ofercie ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej (k.16-17). Strony zawarły zatem umowę obejmując jej treścią ogólne warunki umów, które w sposób jednoznaczny wyłączają odpowiedzialność ubezpieczyciela za szkody w usłudze własnej pokrywanej w ramach rękojmi czy gwarancji lub powstałych na skutek usuwania lub poszukiwania wad w rzeczy objętej tą usługą (§4 ust.1 pkt 19 i 20). Powód nie wykazał, by strony zawarły na skutek indywidualnych uzgodnień umowę o treści odbiegającej od ogólnych warunków umów lub by treść ogólnych warunków należało rozumieć w sposób odmienny od ich literalnego brzmienia.

W konsekwencji podzielić należało stanowisko pozwanego, iż Sąd Okręgowy naruszył, art.805§1 kc i 822§1 kc w zw z §4 ust.1 pkt 19 i 20 owu, §15 klauzuli 4 owu, §15 klauzuli 20 owu przez ich wadliwą interpretację i błędne przyjęcie, iż objęte pozwem zdarzenie jest objęte ochroną ubezpieczeniową mimo, że prawidłowa wykładnia umowy stron prowadzi do jednoznacznego wniosku, iż szkoda w usłudze własnej powoda została kategorycznie wyłączona z ochrony ubezpieczeniowej. W świetle owu woła stron nie było ponoszenie przez ubezpieczyciela odpowiedzialności za wszelkie błędy ubezpieczonego w ramach reżimu odpowiedzialności kontraktowej, albowiem zgodnie z §4 ust 1 pkt 19 i 20 pozwany nie przyjął odpowiedzialności za następcze zniszczenie lub wadliwe działanie produktu będącego przedmiotem usługi ubezpieczonego, przyjmując odpowiedzialność za inne szkody rzeczowe i osobowe będące konsekwencją niewłaściwego wykonania zobowiązania, jednakże istniejące poza samym produktem lub usługą będących przedmiotem czynności serwisowych i wyraźnie wyłączając odpowiedzialność za szkody do których pokrycia zobowiązany jest ktokolwiek na podstawie rękojmi lub gwarancji.

Podzielając zatem stanowisko pozwanego, iż Sąd Okręgowy w sposób wadliwy zinterpretował umowę łączącą strony, na podstawie art. 386§1 kpc należało zmienić zaskarżony wyrok w punkcie I przez oddalenie powództwa nie było bowiem podstaw do nawet częściowego jego uwzględnienia, w punkcie III w którym obciążono pozwanego kosztami procesu poniesionymi przez powoda poprzez jego uchylenie oraz w punkcie IV poprzez podwyższenie zasądzonych na rzecz pozwanego kosztów procesu za I Instancję do kwoty 5417 zł, stosownie do wyniku sporu.

Wobec uwzględnienia w całości apelacji pozwanego bezprzedmiotowe jest odnoszenie się do zarzutów apelacji powoda kwestionującej wysokość zasądzonej kwoty z uwagi na wadliwe w przekonaniu skarżącego zastosowanie podlimitów na skutek błędnej wykładni ogólnych warunków umów. Bezzasadność żądania powoda co do zasady czyni zbędnym rozważanie zasadności jego częściowego oddalenia, opartego na błędnym założeniu, iż zdarzenie objęte sporem jest objęte ochroną ubezpieczeniową. W tym stanie rzeczy na podstawie art 385 kpc apelację powoda należało oddalić.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art.108§1 kpc, 98§1 i 3 kpc, §6 pkt 6 i 7 w zw z § 12 ust 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz 1349 z późn zm) obciążając nimi w całości powoda stosownie do wyniku postępowania apelacyjnego.